

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1874, kl. 1 e. m.

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2, med anledning af Herr J. Sandstedts motion (N:o 89) om ändring i reglementet för de lägre landtbruksskolorna i riket.

I 14 § 1 punkt af Kongl. Maj:ts förnyade nådiga reglemente för de lägre landtbruksskolorna af den 27 Mars 1873 stadgas, att *lärling, som vid landtbruksskola antages, bör hafva fullgjort sina vapenöfningar såsom beväringss-pliktig.*

Under erinran så väl om de lägre landtbruksskolornas uppgift att icke endast utbilda duglige rättare, utan jemväl att i allmänhet bibringa unge män af arbetsklassen insigt och skicklighet i landtbruksyrket, som äfven derom att lärlingarnes antal år ifrån år minskats, under det att dock många vid arbete från barndomen invande och härdade ynglingar egde tillräckliga krafter för de vid ifrågavarande skolor förekommande arbeten, utan att hafva upphunnit den ålder hvarunder beväringsspligten infaller, har motionären föreslagit att Riksdagen skulle i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att ifrågavarande punkt måtte erhålla följande förändrade lydelse: "*Lärling, som vid landtbruksskola antages, skall hafva fyllt 18 år*".

Utskottet, som finner antagligt att det nu gällande vilkoret af fullgjord vapenpligt i icke ringa mån bidragit till den inträffade minskningen i antalet af kompetente inträdessökande, anser på detta och öfriga anförda skäl en för-

ändring i det af motionären angifna syfte vara af behof påkallad. Då emellertid med stadgandet tvifvelsutän har afsetts icke blott en ålders bestämelse utan jemväl förekommande af att arbetet vid skolan skulle lida afbräck genom lärlings under lärokursen inträffande beväringsspligt, samt då det icke lär kunna bestridas, synnerligen beträffande det flertal af lärlingar som efter afgångsexamen söka rättareplats, att en något mognare ålder med förut vunnit större arbetsvana *i allmänhet* medför för lärling ett ökad gagn af undervisningen i skolan, så synes Utskottet, det nu varande stadgandet böra kvarstå såsom regel, men deremot böra lemnas skolans Styrelse frihet att derifrån göra undantag i de fall då brist uppstår på sökande, som hafva fullgjort sin beväringsspligt, helst ett sådant medgifvande, enligt hvad Utskottet har sig bekant, i ett och annat enskildt fall redan blifvit lemnadt. Styrelsen, som i allt fall har att i hvarje hänseende pröfva den inträdessökandes lämplighet, skulle då ock kunna taga i betraktande, i hvad mån ett afbrott i lärlingens kurs för vapenöfningstiden bör anses menligt inverka på skolundervisningens jemna gång, och med derå fästadt afseende antaga bland underårige, men i öfrigt tillräckligt utbildade inträdessökande, företrädesvis dem, som kunna beräknas hafva fullbordat sin lärokurs, innan beväringsspligten inträder.

Utskottet får derföre i så måtto tillstyrka Herr Sandstedts motion, att Utskottet vördsamt hemställer:

det Riksdagen må i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om sådan förändring i 14 § 1 p. af Reglementet för de lägre landtbruksskolorna i riket, *att i saknad af tillräckligt antal sökande, som fullgjort sina vapenöfningar såsom beväringsspligtige, Styrelsen för skolan må vara berättigad att till lärling antaga, den, som sådant villkor icke fullgjort, så vida han fyllt 18 år.*

Stockholm den 23 Februari 1874.

Å Utskottets vägnar:

Rich. Ehrenborg.
